

Sygn. akt XVI GC 836/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Dzierżko

Protokolant: stażysta Ewa Kuglarz

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2020 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **(...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W.**

przeciwko **(...) spółce akcyjnej w W.**

o uchylenie uchwał

I. **oddala powództwo;**

II. zasądza od powodów (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W. na rzecz (...) spółki akcyjnej w W. kwotę 1 097 zł (tysiąc dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1 080 zł (tysiąc osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Beata Dzierżko

Sygn. akt XVI GC 836/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 31 sierpnia 2018 r. powodowie (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W. wnieśli o uchylenie uchwał nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) spółki akcyjnej w W. z 31 lipca 2018 r., w sprawie rozszerzenia zakresu upoważnienia zarządu spółki do podwyższenia kapitału zakładowego spółki z jednoczesnym prawem pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru oraz zmiany statutu spółki w zakresie ww. upoważnienia zarządu.

W uzasadnieniu wskazano, że zaskarżona uchwała nr (...) godzi w interes spółki i ma na celu pokrzywdzenie powodów jako mniejszościowych akcjonariuszy, gdyż niewiarygodne jest stanowisko zarządu co do zwiększenia upoważnienia zarządu do podwyższenia kapitału zakładowego w ramach docelowych (...) nowych akcji, skoro zarząd poddał pod głosowanie uchwałę zwiększającą upoważnienie zarządu jedynie do (...) nowych akcji.

W ocenie powodów powyższe wskazuje także, że dokument dołączony jako „opinia zarządu uzasadniająca wyłączenie w całości lub w części prawa poboru” w związku z istotną zmianą treści uchwały nie może być traktowany jako dokument o którym mowa w art. 433 § 2 k.s.h. Opinia ta jest zbyt lakoniczna. Nadto powodowie wskazali, że pozwana spółka prowadzi program skupu akcji, jednocześnie przyznając zarządowi uprawnienia do podwyższenia

kapitału zakładowego spółki w ramach kapitału docelowego – podczas gdy realizując plany akwizycji podmiotów z dużym potencjałem wzrostu spółka powinna wykorzystywać posiadane akcje własne, ograniczając koszty ponoszone z nabywaniem akcji własnych.

Uzasadniając uchylenie uchwały nr(...) powodowie wskazali, że w przypadku uchylenia uchwały nr(...) konieczne jest również uchylenie uchwały nr (...)z 31 lipca 2018 r.

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka (...) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powodów solidarnie na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W ocenie pozwanego powodowie nie wykazali wypełnienia przesłanek z art. 422 § 1 k.s.h., tj. sprzeczności uchwały ze statutem lub dobrymi obyczajami oraz pokrzywdzenia akcjonariuszy. W pozwie nie wskazano w jakim zakresie uchwały miałyby być sprzeczne ze statutem lub jakiego rodzaju dobre obyczaje zostały naruszone, a także z jakiego względu skutkują one pokrzywdzeniem akcjonariuszy, zwłaszcza że uchwała nr (...) stanowiła jedynie rozszerzenie już wcześniej nadanego zarządowi uprawnienia, a uzasadnienie wyłączenia prawa poboru zostało szeroko omówione przez zarząd (zwłaszcza w opinii przedstawionej oraz w trakcie Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników). Zdaniem pozwanego spółka nieprzerwanie podejmuje czynności w celu rozwoju grupy kapitałowej i podwyższenia ceny akcji, co w oczywisty sposób leży w interesie akcjonariuszy. Nadto pozwany wskazał, że poza istotą sporu pozostaje realizowany przez spółkę skup akcji własnych, jednocześnie wyjaśniając, że nabyte akcje zostały w całości umorzone, co skutkowało obniżeniem kapitału zakładowego spółki.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W. posiada łącznie 105 000 akcji, przy czym w zakresie (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz U..pl – 75 000 akcji oraz zakresie (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz Opera (...).pl - 30 000 akcji.

(...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., w zakresie Subfunduszu (...).pl posiada łącznie 277 458 akcji spółki.

(...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W. posiada łącznie 2 045 444 akcji spółki, przy czym w zakresie:

a) (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz (...) Stabilnego Wzrostu – 470 541 akcji;

b) (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz (...) Zrównoważonego Wzrostu – 788 735 akcji;

c) (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz (...) Aktywnej Alokacji – 187 629 akcji;

d) (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz (...) Akcji – 591 500 akcji;

e) (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty Subfundusz (...) Małych i Średnich Spółek – 7 039 akcji

(bezsporne; zaświadczenia o prawie uczestnictwa w walnym zgromadzeniu, k. 40-47).

Członkami zarządu (...) spółki akcyjnej w W. są dwaj najwięksi akcjonariusze spółki (bezsporne; odpis z KRS, k. 34-39; wykaz akcjonariuszy, k. 178-179).

Zarząd spółki(...)w drodze raportu bieżącego nr (...) z 4 lipca 2018 r. ogłosił o zwołaniu na 31 lipca 2018 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z porządkiem obrad obejmującym podjęcie uchwał w sprawie:

1. rozszerzenia zakresu upoważnienia zarządu spółki do podwyższenia kapitału zakładowego z jednoczesnym prawem pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru;
2. zmiany statutu spółki;

3. ustalenia i przyjęcia tekstu jednolitego spółki.

Projekt uchwały nr (...) przewidywał upoważnienie zarządu spółki do podwyższenia kapitału zakładowego poprzez emisję maksymalnie dalszych 12 700 000 nowych akcji na okaziciela serii (...) o łącznej wartości nominalnej nie większej niż (...) zł, co miało stanowić podwyższenie kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego, którego łączna wysokość po rozszerzeniu upoważnienia zarządu wynosić miała (...) zł. Wprowadzenie powyższej zmiany wraz z pozbawieniem dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru uzasadniono pozytywnym wpływem na rozwój grupy kapitałowej, której jednostką dominującą jest (...), m. in. ze względu na fakt, iż dokonywanie akwizycji innych podmiotów wymaga posiadania przez spółkę elastycznej możliwości pozyskiwania środków w celu finansowania dokonywanych przejęć. Powołano się przy tym na fakt prowadzenia wielu rozmów dotyczących akwizycji rentownych podmiotów z dużym potencjałem wzrostu, których właściciele przejawiają zainteresowanie akcjami (...). Rekomendowano ustalenie ceny emisyjnej akcji serii (...) każdorazowo przez zarząd za zgodą rady nadzorczej (bezsporne; wydruk, k. 48; raport bieżący nr (...) r. z zał., k. 50-109).

31 lipca 2018 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy spółki (...), na którym podjęto m. in.:

- uchwałę nr (...), na mocy której upoważnienie zarządu spółki do podwyższenia kapitału zakładowego nadane uchwałą z 6 czerwca 2018r. (...) zostało zwiększone o upoważnienie do podwyższenia kapitału zakładowego poprzez emisję maksymalnie 1 700 000 nowych akcji na okaziciela serii (...), o wartości nominalnej nie wyższej niż (...) zł, przy czym po podwyższeniu kapitał docelowy wynosić miał maksymalnie (...) zł. Wyłącznym celem emisji akcji w ramach omawianego upoważnienia zarządu miało być finansowanie transakcji (...), w tym poprzez wydawanie akcji (...) tytułem zapłaty za udziały, akcje albo zorganizowaną część przedsiębiorstwa podmiotu przejmowanego; cenę emisji akcji emitowanych każdorazowo ustalać miał zarząd za zgodą rady nadzorczej, przy czym cena ta nie mogła być niższa niż średnia arytmetyczna z kursów zamknięcia z notowań akcji spółki w obrocie regulowanym prowadzonym przez Giełdę (...) S.A. w okresie trzech miesięcy poprzedzających podpisanie wstępnej lub ostatecznej umowy inwestycyjnej dotyczącej transakcji; upoważniono także zarząd do pozbawienia akcjonariuszy prawa poboru w całości lub w części za zgodą rady nadzorczej w odniesieniu do każdego podwyższenia kapitału docelowego;

- uchwałę nr (...), dot. zmiany statutu spółki wynikającej ze zwiększenia upoważnienia zarządu do podwyższenia kapitału zakładowego spółki w ramach kapitału docelowego będącego przedmiotem ww. uchwały nr (...) (bezsporne, wydruk, k. 110-161).

Uchwała nr (...) stanowiła rozszerzenie uprawnienia nadanego zarządowi uchwałą nr (...) z 6 czerwca 2018 r. Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w sprawie upoważnienie zarządu do podwyższenia kapitału zakładowego poprzez emisję maksymalnie 3 300 000 akcji na okaziciela serii (...) o łącznej wartości nominalnej nie większej niż (...) zł. Zarząd spółki zgłosił autopoprawkę do projektu uchwały nr (...), a w konsekwencji i do uchwały nr (...) odnośnie wysokości całkowitej kapitału docelowego. Wyjaśniono, że celem zarządu jest m. in. wzrost przez akwizycję, a także określono jakie parametry finansowe i warunki finansowe transakcji będą uwzględniane oraz oznaczono, że przedmiotem transakcji będą podmioty z branży emitenta. Uchwały zostały podjęte w poprawionej wersji (raport bieżący nr (...) z zał., k. 110-161; uchwała nr (...) z 6.06.2018 r., k. 306-307; postanowienie z 12.07.2018 r., k. 308).

Do projektu uchwały dołączono dokument pt. „(...)” (k. 139-140).

W jawnych głosowaniach brało udział każdorazowo 22 240 845 akcji, z których oddano ważne głosy, stanowiące (...) akcji w kapitale zakładowym spółki, z czego 19 780 144 akcji za uchwałami nr (...), a 2 460 701 akcji przeciwko ww. uchwałom. W związku z powyższym uchwały zostały podjęte.

Akcjonariusze: (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W., (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W. i (...) Fundusz Inwestycyjny Otwarty w W. głosowali przeciwko przedmiotowym uchwałom, wnosząc o zaprotokołowanie sprzeciwu (bezsporne, wydruk, k. 137-144).

Zgodnie z § 6a ust. 2 statutu spółki w granicach kapitału docelowego zarząd spółki jest upoważniony do podwyższania kapitału zakładowego przez okres 3 lat, począwszy od daty wpisu niniejszego upoważnienia dla zarządu (zmiana statutu na mocy uchwały nr (...) (...) spółki z 31 lipca 2018 r.) do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Zarząd może wykonywać przyznane mu upoważnienie przez dokonanie jednego albo kilku podwyższeń kapitału zakładowego w granicach określonych w § 6a ust. 1 statutu (statut spółki, k. 116-132).

Bezspornym było, że spółka (...) od 2015r. prowadzi program skupu akcji własnych. Zgodnie z uchwałą nr (...) zarządu spółki z 29 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Programu (...) Spółki, przyjętego uchwałą nr (...) zarządu spółki z 13 lutego 2018 r., na nabycie akcji własnych notowanych na (...) S. A. (cenę i koszty nabycia) przeznaczono do (...) zł (bezsporne; raporty bieżące, k. 162-177, 180-203; Sprawozdanie z działalności Grupy (...) za rok 2017, k. 310-350; Raport kwartalny za III kwartał 2018r. Grupy (...), k. 351-394).

Zgodnie z informacją w raporcie bieżącym nr (...) z 29 czerwca 2018 r. nabyte akcje własne spółki stosownie do uchwały nr (...) zarządu spółki z 29 czerwca 2018 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji Programu (...) Spółki, przyjętego uchwałą nr (...) zarządu spółki z 13 lutego 2018 r., mogły być umorzone lub przeznaczone do dalszej odsprzedaży. Akcje nabyte przez spółkę zostały umorzone zgodnie z dyspozycją wyrażoną w uchwale nr (...) z 29 listopada 2018 r. Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki (bezsporne; raport bieżący nr (...), k. 180; postanowienie z 21.01.2019 r., k. 399-401).

Spółka (...) prowadziła działania w celu rozwoju grupy kapitałowej m. in. poprzez konsolidację rynku i zdobycie pozycji lidera marketingu sensorycznego w Europie, zakładała akwizycję podmiotów krajowych i zagranicznych. Celem emitenta było poszukiwanie jedynie rentownych podmiotów o dużych perspektywach wzrostu, których przejęcie pozwoli na wzrost wartości Grupy (...). Emitent koncentrował się głównie na podmiotach o identycznym lub bardzo podobnym do spółek Grupy modelu biznesowym oraz na podmiotach istotnie uzupełniających dotychczasową ofertę Grupy (...) (Sprawozdanie z działalności grupy kapitałowej za rok 2017, k. 310-350).

Udziały w (...) sp. z o. o. zostały nabyte przez (...) za gotówkę (raport bieżący nr (...), k. 395-397).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych powyżej dokumentów, których prawdziwość nie budziła wątpliwości Sądu, jak również nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Wniosek pozwanego o przesłuchanie za powodów M. K. – prezesa zarządu (...) został oddalony jako spóźniony (zgłoszony dopiero na rozprawie) oraz zmierzający do przedłużenia postępowania. Uwzględnienie tego wniosku skutkować musiałoby bowiem odroczeniem rozprawy. Nie można również też nie zauważyć, iż strona powodowa nie przedstawiła i nie wykazała zaistnienia przesłanek przeprowadzenia tego dowodu wskazanych w art. 299 k.p.c.

Sąd zważył, co następuje:

Na wstępie rozważań prawnych należy podkreślić, że stan faktyczny spraw był co do zasady między stronami bezsporny, w szczególności co do prawidłowości zwołania zgromadzenia, treści podjętych uchwał, legitymacji czynnej powodów, złożenia pozwu w ustawowym terminie oraz faktu wykupu akcji własnych przez (...). Spór stron dotyczył oceny przyznanego zaskarżonymi uchwałami upoważnienia zarządu przez przyzmat interesów spółki i akcjonariuszy.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie strona powodowa nie udowodniła przesłanek uchylecia uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia (...) spółki akcyjnej w W..

Zgodnie z art. 422 § 1 i 2 k.s.h. uchwała walnego zgromadzenia sprzeczna ze statutem bądź dobrymi obyczajami i godząca w interes spółki lub mająca na celu pokrzywdzenie akcjonariusza może być zaskarżona w drodze wytoczonego przeciwko spółce powództwa o uchylenie uchwały. Prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia przysługuje m. in. akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia należy wnieść w terminie

miesiąca od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, nie później jednak niż w terminie sześciu miesięcy od dnia powzięcia uchwały (art. 424 k.s.h.).

Powodowie dochowali ww. terminu przedstawiając wraz z pozwem o uchylenie zaskarżonych uchwał wydruk ze strony internetowej spółki, z którego treści wynika podjęcie zaskarżonych uchwał 31 lipca 2018r. oraz zgłoszenie sprzeciwu przez powodów do kwestionowanych przez nich uchwał, co do których głosowali przeciwko ich podjęciu jako obecni na Zgromadzeniu akcjonariusze. Powyższe wskazuje również na legitymację czynną powodów w tej sprawie.

Jednakże w ocenie Sądu przedstawione przez powodów twierdzenia i dowody nie dały podstawy do uchylenia zaskarżonych uchwał.

Stosownie do art. 422 k.s.h. podstawą uchylenia uchwały zgromadzenia akcjonariuszy spółki akcyjnej jest ustalenie wystąpienia łącznie dwóch przesłanek, którymi są: (1) sprzeczność uchwały ze statutem bądź dobrymi obyczajami oraz (2) pokrzywdzenie akcjonariusza lub działanie wbrew interesom spółki.

Pozwany w odpowiedzi na pozew zarzucał powodom brak wykazania którejkolwiek z ww. przesłanek. W odniesieniu do argumentacji strony pozwanej trzeba wskazać, że art. 422 § 1 k.s.h. nie określa, na kim spoczywa ciężar dowodu wystąpienia przesłanek roszczenia o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy, stąd zastosowanie znajduje ogólna reguła wypływająca z art. 6 k.c. w związku z art. 2 k.s.h. Oznacza to, że powoda obciąża dowód zaistnienia przytoczonych przez niego okoliczności faktycznych wskazujących na to, że jest ona sprzeczna z dobrymi obyczajami i miała na celu pokrzywdzenia powoda (wyrok Sądu Najwyższego z 27 marca 2013 r., sygn.. akt I CSK 407/12).

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyroku z 8 marca 2005r. (IV CK 607/04) Sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami, o której mowa w art. 422 § 1 k.s.h., występuje wówczas, gdy w obrocie handlowym może być ona uznana za nieetyczną. Chodzi przy tym jednak raczej nie o ocenę z punktu widzenia etyki przeciętnego, uczciwego człowieka, lecz o oceny nastawione na zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania spółki pod względem ekonomicznym.

Strona powodowa nie starała się nawet wskazać, w jaki sposób zaskarżone uchwały pozostają w sprzeczności ze statutem pozwanej spółki lub dobrymi obyczajami. Tymczasem obowiązek taki wynika wprost z art. 422 k.s.h. Powodowie jako fundusze inwestycyjne to podmioty wysoce profesjonalne oraz reprezentowane przez pełnomocnika będącego radcą prawnym. Pomimo tego, na żadnym etapie postępowania i mimo zawarcia takiego zarzutu w odpowiedzi na pozew, nie odniosły się do niego i nie wyjaśniły, w jaki sposób doszło do naruszenia statutu lub dobrych obyczajów zaskarżonymi uchwałami. Rolą Sądu, w toku postępowania kontradyktoryjnego, nie jest wyręczenie powodów i doszukiwanie się w ich argumentacji uzasadnienia do poszczególnych przesłanek uchylenia uchwał, których wystąpienie jest konieczne dla uwzględnienia powództwa. Oznacza to, iż skoro powodowie nie wyjaśnili, czy przesłanką uchylenia uchwał miałyby być ich sprzeczność ze statutem, czy też z dobrymi obyczajami (ewentualnie obie te przesłanki), a także jakich postanowień statutu lub jakiego dobrego obyczaju naruszenie zarzucają, to powództwo podlegało oddaleniu niezależnie od ewentualnego wykazania drugiej przesłanki wskazanej w przywołanym przepisie (pokrzywdzenie akcjonariusza lub działanie wbrew interesom spółki, albo nawet obie te przesłanki).

Z uchwałą godzącą w interesy spółki będziemy mieli do czynienia wówczas, kiedy podjęta zostanie uchwała bezpośrednio pogarszająca sytuację majątkową spółki lub pośrednio godzącą w stan majątkowy i pozycję rynkową spółki.

Interes spółki łączy różne kategorie interesów związanych ze spółką, uwzględniając naturę relacji każdej z tych kategorii ze spółką. Interes spółki wyznaczają wszystkie dążenia i zachowania wspólników, które zmierzają do osiągnięcia wspólnego celu przyświecającego jej zawiązaniu i określonego w umowie spółki lub w statucie spółki akcyjnej, w którym cel ten jest jego konstytutywnym elementem. Przyjęta wykładnia pojęcia "interesu spółki" czyni niedopuszczalnym utożsamianie go wyłącznie z interesem akcjonariusza większościowego, podobnie jak wyklucza ona uznanie, że działanie obronne akcjonariusza mniejszościowego zawsze podyktowane jest interesem spółki lub zostaje podjęte w jej obiektywnym interesie. Interes spółki należy utożsamiać ze stabilnym i długotrwałym wzrostem wartości

przedsiębiorstwa. Pojęcie naruszenia interesu spółki nie może być utożsamiane wyłącznie z wyrządzeniem uszczerbku majątkowego lub zagrożeniem tym uszczerbkiem. Uznać raczej należy, że uchwała wówczas narusza interes spółki, jeżeli w sposób negatywny wpływa na szeroko rozumianą sferę interesów spółki, nie ograniczoną wyłącznie do negatywnych, bezpośrednich skutków ekonomicznych czy majątkowych. Ocena, czy doszło do naruszenia interesu spółki, musi być dokonywana w odniesieniu do konkretnej uchwały i sytuacji, w której znajduje się spółka. Należy także wziąć pod uwagę potencjalne sytuacje, które mogą mieć miejsce w przyszłości. Za naruszające szeroko rozumiany interes spółki można także uznać przyjęcie uchwały z naruszeniem obowiązującego prawa.

Z kolei za uchwałę mającą na celu pokrzywdzenie akcjonariusza należy uznać uchwałę, która w sposób nieuzasadniony pogarsza pozycję akcjonariusza w spółce lub która krzywdzi akcjonariusza poprzez wprowadzenie bezwzględno prymatu interesu spółki nad interesem akcjonariusza, wyrażającym się przede wszystkim w uzyskaniu zysku z zainwestowanego kapitału. Uchwała walnego zgromadzenia akcjonariuszy może być uznana za krzywdzącą akcjonariusza zarówno wówczas, gdy cel pokrzywdzenia istnieje w czasie podejmowania uchwały, jak i wtedy, kiedy taki cel nie jest zakładany przy jej podejmowaniu, jednak treść uchwały jest taka, że jej wykonanie doprowadziło do pokrzywdzenia akcjonariusza (wyrok Sądu Najwyższego z 16 kwietnia 2004 r., sygn. akt I CK 537/03).

Podkreślenia wymaga, iż zaskarżona uchwała nr (...) znajduje oparcie w Kodeksie spółek handlowych. Zgodnie z art. 444 k.s.h. statut może upoważnić zarząd na okres nie dłuższy niż trzy lata do podwyższenia kapitału zakładowego. Zarząd może wykonać przyznane mu upoważnienie przez dokonanie jednego albo kilku kolejnych podwyższeń kapitału zakładowego (kapitał docelowy). Wysokość kapitału docelowego nie może przekraczać trzech czwartych kapitału zakładowego na dzień udzielenia upoważnienia zarządowi. Uchwała zarządu podjęta w granicach statutowego upoważnienia zastępuje uchwałę walnego zgromadzenia o podwyższeniu kapitału zakładowego (art. 446 k.s.h.). Zgodnie z art. 447 k.s.h. pozbawienie prawa poboru w całości lub w części dotyczące każdego podwyższenia kapitału zakładowego w granicach kapitału docelowego wymaga uchwały walnego zgromadzenia powziętej zgodnie z art. 433 §2 k.s.h. Statut może upoważniać zarząd do pozbawienia prawa poboru w całości lub w części za zgodą rady nadzorczej. Powzięcie przez walne zgromadzenie uchwały zmieniającej statut, która przewiduje przyznanie zarządowi kompetencji do pozbawienia prawa poboru akcji w całości lub w części za zgodą rady nadzorczej, wymaga spełnienia warunków określonych w art. 433 §2 k.s.h. Jak wynika z art. 433 §2 k.s.h. w interesie spółki walne zgromadzenie może pozbawić akcjonariuszy prawa poboru akcji w całości lub w części. Uchwała walnego zgromadzenia wymaga większości co najmniej czterech piątych głosów. Pozbawienie akcjonariuszy prawa poboru akcji może nastąpić w przypadku, gdy zostało to zapowiedziane w porządku obrad walnego zgromadzenia. Zarząd przedstawia walnemu zgromadzeniu pisemną opinię uzasadniającą powody pozbawienia prawa poboru oraz proponowaną cenę emisyjną akcji bądź sposób jej ustalenia.

Poza zarzutami odnoszącymi się do nieprawidłowości i niezgodności z rzeczywistym stanem rzeczy opinii pisemnej uzasadniającej pozbawienie dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru, powodowie nie kwestionowali zachowania wymogów, przewidzianych w przywołanych regulacjach.

Odnosząc do rozpoznawanej sprawy i ustalonego stanu faktycznego przywołane rozważania co do podstaw uchylenia uchwał, w ocenie Sądu, strona powodowa nie wykazała, iż upoważnienie zarządu do podwyższenia kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego godzi w interes spółki.

Zarzucając zaskarżonym uchwałom godzenie w interes spółki strona powodowa wskazała na stałe i systematyczne skupowanie przez pozwaną swoich akcji na giełdzie po cenie wyższej niż cena emisyjna akcji, które mogą być wyemitowane na podstawie zaskarżonych uchwał. Zdaniem powodów uszczupla to majątek spółki lub ogranicza jej zysk.

Podniesiony przez powodów zarzut dotyczący skupu akcji własnych po cenach wyższych niż cena emisyjna akcji, które mogą być wyemitowane na podstawie zaskarżonych uchwał, nie został wykazany. Zaznaczenia wymaga, że cena emisyjna akcji nie była znana na datę zamknięcia rozprawy skoro dotychczas nie doszło do podwyższenia kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego. Nie można zatem stwierdzić, czy cena skupu była wyższa od ceny

emisyjnej. Sposób ustalenia ceny emisyjnej zależy bowiem od notowań na (...). Niezależnie od powyższego należy zauważyć, iż powyższa argumentacja dowodzi raczej kwestionowania zasadności praktyki skupu akcji własnych, niż dysponowania przez zarząd krótkoterminowym upoważnieniem do podwyższenia kapitału zakładowego do oznaczonej wysokości i pod kontrolą rady nadzorczej. Brak jest przy tym uzasadnienia do ingerencji Sądu w politykę pozwanego spółki związanej z rozwojem grupy kapitałowej oraz planowane inwestycje w drodze ewentualnego przejmowania innych podmiotów, jeżeli nie zostanie jednoznacznie wykazane, że określone uchwały bezpośrednio godzą w interes spółki lub bezpośrednio zmierzają do pokrzywdzenia akcjonariuszy. W ocenie Sądu strona powodowa powyższego nie dowiodła.

Strona powodowa nie wykazała również, w jaki sposób zaskarżone uchwały mają na celu pokrzywdzenie mniejszościowych akcjonariuszy z uwagi na pozbawienie ich prawa poboru. Podkreślenia wymaga, że zaskarżone uchwały upoważniły zarząd do pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru w całości lub części bez wyróżniania któregośkolwiek z akcjonariuszy (w tym większościowych).

Skuteczność zamieszczenia w statucie spółki akcyjnej upoważnienia zarządu do wyłączenia lub ograniczenia prawa niektórych akcjonariuszy poboru akcji - przy podwyższeniu kapitału zakładowego w ramach kapitału docelowego - należy oceniać przede wszystkim z punktu widzenia interesów spółki (wyrok Sądu Najwyższego z 13 maja 2014 r., sygn. akt V CK 452/03).

Poza odniesieniem się do ewentualnej różnicy w cenie emisyjnej akcji w stosunku do ceny skupu akcji własnych i niesprecyzowanych kwotowo dotychczasowych kosztów nabycia, powodowie nie wyjaśnili i nie wykazali tego, w jaki sposób upoważnienie zarządu w omawianym zakresie naruszy interes spółki lub krzywdzi akcjonariusza. Nie można przy tym pominąć, że ewentualna cena akcji w przypadku atrakcyjnych podmiotów przejmowanych nie musi być kluczowa dla uznania transakcji za korzystną. Strona powodowa nie przeprowadziła żadnego wywodu odnoszącego się do skutków uchwał w zakresie uprawnień korporacyjnych powodów (np. poprzez rozwodnienie ich akcji w kapitale zakładowym) albo konkretnych konsekwencji finansowych dla spółki lub akcjonariuszy.

Sąd nie podzielił także stanowiska strony powodowej odnośnie braku należytej opinii uzasadniającej pozbawienia dotychczasowych akcjonariuszy prawa poboru, co miało naruszać art. 433 § 2 k.s.h. Przedmiotowa opinia, zdaniem Sądu, uzasadnia wystarczająco przyznanie zarządowi spornego upoważnienia. Ogólny charakter opinii nie stanowi podstawy do zakwestionowania jej prawdziwości. Wskazuje ona na plany rozwoju Grupy (...) i dysponowanie przez zarząd elastycznym narzędziem w postaci możliwości przejmowania innych podmiotów. Prowadzenie rozmów w tym zakresie wynika ze składanych przez spółkę sprawozdań. Nieskorzystanie z powyższego upoważnienia do czasu zamknięcia rozprawy nie oznacza, że upoważnienie to jest zbędne, a opinia była fikcyjna. Oczywistym jest bowiem, że nie wszystkie rozmowy w tym zakresie muszą kończyć się sukcesem (przejęciem). Nie można także uznać, iż zmiana uchwały w stosunku do jej projektu w zakresie kwoty kapitału docelowego, dokonana po dyskusji na Walnym Zgromadzeniu, dowodzi braku faktycznego uzasadnienia do przyznania zarządowi upoważnienia do podwyższenia kapitału zakładowego. Argumentacja ta jest chybiona skoro ostatecznie zmniejszono zakres upoważnienia dzieląc najwyraźniej w części zarzuty sprzeciwiających się jej akcjonariuszy. Jednocześnie powodowie nie wyjaśnili, dlaczego nie kwestionowali uchwały nr (...)z 6 czerwca 2018r. przewidującej przyznanie zarządowi spornego upoważnienia do podwyższenia kapitału zakładowego i z czego wynika zmiana stanowiska w tym zakresie. Zdaniem Sądu strona pozwana nie była zobowiązana, wbrew stanowisku powodów, aby w toku procesu udowodnić prowadzenie konkretnych rozmów dotyczących akwizycji rentownych podmiotów z dużym potencjałem wzrostu. To na powodach bowiem spoczywał ciężar wykazania „wadliwości” zaskarżonych uchwał, a nie na pozwanej spółce udowodnienie ich prawidłowości.

Mając na uwadze, że powodowie nie udowodnili zaistnienia przesłanek o których mowa w art. 422 k.s.h. Sąd uznał, że nie doszło do wykazania zasadności roszczenia, w konsekwencji oddalając powództwo w całości.

O kosztach procesu w punkcie II wyroku rozstrzygnięto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy wyrażoną w art. 98 k.p.c. Na koszty pozwanego złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego w wysokości 1 080 zł

ustalone na podstawie § 8 pkt 22) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

SSO Beata Dzierżko

ZARZĄDZENIE

(...)

SSO Beata Dzierżko